

River of Rebirth

A large, colorful fish with orange, blue, and yellow stripes is the central focus, swimming horizontally across the middle of the frame. The background is a blurred, warm-toned river scene with other fish visible in the lower left and bottom right.

Vleugel 19

NL

River of Rebirth

Water is een bron van verhalen over schepping en vernietiging. Zelfs in het oudst bekende geschrift, het Gilgamesj-epos, gaat het over een zondvloed die zowel het einde als een nieuw begin van het leven op aarde betekent. In andere verhalen is water de plek waar leven ontstaat of staat het oversteken van de rivier symbool voor de overtocht naar een hiernamaals. Zulke ideeën en mythes komen over heel de wereld voor. Net als rivieren hebben ze meerdere bronnen, verstrengelen en vertakken ze zich. Toch stromen ze ononderbroken vanuit het verleden naar het heden. De kunstenaars in *River of Rebirth* laten zich inspireren door oude en nieuwe verhalen over water. Wat kunnen deze verhalen ons vandaag vertellen, nu we steeds vaker geconfronteerd worden met de kracht van water?

① Mickey Yang

Cosmic Current, 2023

Een sculptuur in de vorm van een grote golf spoelt door de ruimte. Een mijmerende stem vertelt het verhaal van een verdwenen stad die na een overstroming onder een dikke laag modder lag bedolven. De bliksemschicht met de meanderende vorm van een rivier is ontleend aan de Indiase kunst. Het is een teken dat noodweer op komst is. Mickey Yang vermengt feit en fictie in haar werk. Ze speculeert over de rol van water in het ontstaan en vergaan van beschavingen. Ze creëert een eigen mythologie door bestaande verhalen en symbolen los te weken van hun oorspronkelijke context en ze samen te brengen tot een nieuw verhaal.

② Martin Belou

The Beginning of the End, 2023

Le Grand Bain, 2022

In de installatie van Martin Belou is water een bron van leven en cultuur. De kunstenaar construeert een mythische wereld met eenvoudige materialen. Hij laat zich inspireren door de moeraslanden van Mesopotamië, het gebied tussen de rivieren Tigris en Eufraat. Op deze plek, waar een van de eerste landbouwsamenlevingen ontstond, wordt al duizenden jaren gebouwd met riet. De grote houten tobbe is een symbool voor transformatie. Het is een verwijzing naar het ontstaan van nieuw leven uit het water van de baarmoeder en de voortdurende veranderingen in het leven en de geschiedenis van de mens.

Matthew Lutz-Kinoy, *I am writing and it is about you...*, 2019.

Met dank aan de kunstenaar en Mendes Wood DM, São Paulo/Brussel/New York.

Matthew Lutz-Kinoy, *Meeting the Sun (Torso Schematic)*; *Walking the Path Worn in the Grass*; *Nature without Check (Lower Schematic)*, 2017. Met dank aan de kunstenaar en Mendes Wood DM, São Paulo/Brussel/New York.

③ Matthew Lutz-Kinoy

I am writing and it is about you..., 2019

Meeting the Sun (Torso Schematic), 2017

Walking the Path Worn in the Grass, 2017

Nature without Check (Lower Schematic), 2017

De amforen van Matthew Lutz-Kinoy zijn gemaakt van terracotta klei en geproduceerd door ambachtslieden uit Andalusië. Het symmetrische ontwerp doet denken aan de menselijke anatomie. De vorm en schaal weerspiegelen het lichaam van de maker en de inhoud van de kruiken, waarin natuurproducten als olijven, water of wijn werden bewaard. Het geschilderde drieluik is geïnspireerd op het werk van de Amerikaanse kunstenaars Georgia O'Keeffe en Anne Truitt, die sterk werden beïnvloed door de landschappen die ze bewoonden. Het berglandschap op het middelste doek verbeeldt een plek waar klei wordt gewonnen, meestal in gebieden waar ooit beken of rivieren stroomden.

Jessica Warboys aan het werk aan *River Painting*, Dove River, 2023. Met dank aan de kunstenaar.

④ Jessica Warboys

River Painting, Dove River, 2023

De natuur zit letterlijk in het werk van Jessica Warboys. Haar monumentale *River Paintings* beginnen als een ruw canvas, waarop ze kronkelige lijnen schildert met bijenwas. Daarna dompelt ze haar doeken onder in een rivier. Langs de oevers van het water verspreidt ze gekleurde pigmenten over de natte schilderdoeken. De kleuren worden niet opgenomen door de schilderijen van bijenwas, die tijdens dit proces tevoorschijn komen. Zo worden Warboys' doeken als het ware geboren in de rivier.

⑤ Michèle Matyn

Study for Pulcinella, 2023

The Water Knows, 2018

Michèle Matyn trekt met haar camera's de natuur in. Ze sprokkelt er beelden en verhalen die ze vervolgens omzet in sculpturen, installaties, en performances. *The Water Knows* is een papieren gordijn met polaroidfoto's van de rivier de Dommel in Limburg. Door herkenbare details van de omgeving achterwege te laten, geeft Matyn haar foto's een tijdloos karakter. Toch speelt de geschiedenis van de plekken die ze fotografeert een belangrijke rol in haar werk. De verhalen over de Dommel inspireerden haar tot een performance waarvoor ze verschillende kostuums ontwierp. Op de fotografische print aan de muur zie je een detail uit zo'n kostuum. Het is een waterzak gemaakt van zeemvellen die de performer met zich meedraagt als een bult op haar rug. Het water zorgt ervoor dat de pigmenten uitlopen.

Michèle Matyn, *The Water Knows*, 2018. Met dank aan de kunstenaar.

⑥ Cecilia Vicuña

Quipu Mapocho, 2016–2017

In *Quipu Mapocho* brengt Vicuña een bezoek aan de Mapocho rivier in Chili, die ze beschrijft als een “rivier des doods”. Tijdens de Chileense dictatuur werden de lichamen van vermeende dissidenten in deze rivier gedumpt. Bovendien is het water ernstig vervuild geraakt door rioolozingen en chemisch afval. Vicuña maakt quipu’s langs de stroom. Dit zijn geknoopte koorden die de Inca’s gebruikten om informatie weer te geven. Vicuña weeft en knoopt ongesponnen wol om de Mapocho rivier te helen van politiek en ecologisch geweld. Zo wil ze deze heilige plaats in de inheemse geschiedenis en cultuur herstellen.

Cecilia Vicuña, *Quipu Mapocho*, 2016–2017. Met dank aan de kunstenaar, Electronic Arts Intermix (EAI), New York en Xavier Hufkens, Brussel.

⑦ Thierry De Cordier

ÉCUMES (Zeeberg), 2017–2019

NOORDZEE, nr. 9

(3e poging), 2013–2019

NOORDZEE, nr. 9

(2e poging), 2016–2018

Thierry De Cordier, *ÉCUMES (Zeeberg)*, 2017–2019. Privécollectie. Met dank aan de kunstenaar en Xavier Hufkens, Brussel.

Thierry De Cordier is een atypisch kunstenaar, die onder andere schildert. In *River of Rebirth* hangen drie schilderijen uit zijn reeks *STORMEN*. Centraal, zij aan zij - als een tweeling - de grote doeken *NOORDZEE, nr. 9 (2e poging)* en *NOORDZEE, nr. 9 (3e poging)*. Zijdelings ervan het paneel *ÉCUMES*, ook *ZEEBERG* genaamd. Het is een sleutelwerk dat de overgang van de zee naar de berg verbeeldt en tevens de eenwording ervan. De Cordier die afwisselend in Oostende en in het Spaans berggebied Las Alpujarras woont, antwoordde ooit een criticus, die hem vroeg of hij aan zee moest zijn om de zee te kunnen schilderen, met de volgende boutade:

“Aan zee schilder ik de zee, en in de bergen schilder ik de bergen. Alhoewel, het gebeurt dat ik in de bergen de zee schilder, en aan zee de bergen. Daarnaast kan het ook gebeuren, maar het is minder frequent, dat een geschilderde zee op een berg lijkt, en een geschilderde berg op een zee.”

Voorts verkiest de kunstenaar dat er over zijn werk zo weinig mogelijk wordt uitgelegd, zodanig dat de kijker ertoe wordt gedwongen om de schilderijen zelf te interpreteren.

⑧ Mary Beth Edelson

Shells: The List, 1973

Great Mother Thinks Things into Being, 1972

Selectie van muurcollages, 1972–2006

De moedergodin staat centraal in het werk van Mary Beth Edelson. Als feministisch kunstenaar zocht ze naar sterke beelden van vrouwen. Ze vond inspiratie in het boek “The Great Mother” (1955) van psychoanalyticus Erich Neumann. Hierin beschrijft de auteur het archetype van de moedergodin doorheen de geschiedenis. Edelson wilde dit symbool van vrouwelijke, scheppende kracht nieuw leven inblazen. In haar collages herken je onder meer het gezicht van de godin Venus op het beroemde schilderij van Botticelli. Volgens de Griekse mythologie werd ze uit de zee geboren. De versieringen van verschillende beeldjes verwijzen eveneens naar water. Zo staan schelpen en spiralen symbool voor wedergeboorte.

⑨ Aimée Parrott

Ever Becoming Body, 2021
The Spiral, 2020
Doggerland, 2019
Trawler, 2019
Heavenly Body, 2015

De abstracte vormen in het werk van Aimée Parrott lijken te drijven op het doek. Ze doen denken aan oeroude organismen of fossielen uit de zee. De titel *Doggerland* verwijst naar de landmassa die Engeland vroeger met het Europese vasteland verbond. Het 'Atlantis van de Noordzee' werd duizenden jaren bewoond voordat het onder de zeespiegel verdween. Elementen uit *Doggerland* komen ook terug in *Trawler*. Parrott gebruikt dezelfde motieven doorheen haar oeuvre. Ze maakt haar monoprints door een geïnkte koperen plaat met een pers op het doek te drukken. De inktsporen die achterblijven op de plaat hergebruikt ze voor andere werken die zo een serie vormen. Daarin verkent ze de relatie tussen het microscopisch kleine en het oneindig grote.

Aimée Parrott, *Doggerland*, 2019. Met dank aan de kunstenaar en Parafin, Londen.

⑩ Laure Prouvost

Blue Blume Roots (Jung), 2022
Blue Blume Roots (Kim), 2022
Four for See Beauties, 2022

Laure Prouvost, *Four for See Beauties*, 2022. Met dank aan de kunstenaar, Galerie Nathalie Obadia, carlier | gebauer en Lisson Gallery.

Hoe zou het zijn om opnieuw geboren te worden? Laure Prouvost neemt je mee terug naar de oorsprong van het leven. Eens voorbij de fluweelzachte gordijnen, kom je terecht in een intieme ruimte met de temperatuur van een menselijk lichaam. Het voelt alsof je je in een baarmoeder begeeft of dat je op de bodem van de zee staat. Woorden hebben nog geen betekenis, je ervaart de wereld door te voelen en te luisteren. De octopus staat symbool voor deze beleving. Zijn zintuigen én hersenen bevinden zich in zijn tentakels. Hij denkt door te voelen en voelt door te denken.

Jennifer Tee, *Tampam World Mountain, Tree of Life*, 2021. Collectie FRAC Alsace, Sélestat, Frankrijk.
Met dank aan de kunstenaar en Galerie Fons Welters, Amsterdam.

11 Jennifer Tee

Tampam Sessile Beings, Sacred Shrine, 2022
Tampam World Mountain, Tree of Life, 2021

Jennifer Tee maakt collages met geperste tulpenblaadjes. De vormentaal in haar werken is gebaseerd op Tampans: ceremoniële, geweven doeken gemaakt in Sumatra, een Indonesisch eiland dichtbij een belangrijke handelsroute. Vandaar komt het motief van het schip, omringd door zeewezens en menselijke figuren, regelmatig terug in haar werk. In *Tampam World Mountain, Tree of Life* zie je drie figuren langs een levensboom afgebeeld. Het werk symboliseert daarmee overgangsrituelen waar schepen een belangrijke rol in spelen. Zij dragen de menselijke ziel over naar nieuwe levens.

Zhang Xu Zhan, *Compound Eyes of Tropical*, 2022. Met dank aan de kunstenaar en Project Fulfill Art Space, Taipei.

12 Zhang Xu Zhan

Compound Eyes of Tropical, 2022
Paper wall, 2023

Zhang Xu Zhan komt uit een familie die handelt in papieren figuurtjes. Die worden in Taiwan geofferd aan de overledenen. Zhan past deze vouwtechnieken toe om een miniatuurwereld te creëren in zijn stopmotionfilm. De titel, *Compound Eyes of Tropical*, verwijst naar de unieke ogen van insecten, die een bijzonder breed maar gefragmenteerd zicht hebben. Op soortgelijke wijze kijkt Zhan vanuit meerdere perspectieven naar hetzelfde onderwerp. Hij verweeft verschillende versies van een volksverhaal dat in Azië en daarbuiten wordt verteld. Daarin moet een dier dat een rivier wil oversteken de hongerige krokodillen of krabben om de tuin leiden. De video belicht het begrip “culturele stroom” door de uitwisseling en overeenkomsten tussen wereldculturen te onderzoeken.

13 Jongsuk Yoon

Rivers, 2023
Winter Spring Summer Autumn, 2023

De schilderijen van Jongsuk Yoon nemen je mee op een reis door landschappen en seizoenen. Ze bouwt voort op de traditie van Koreaanse landschapsschilders van de Sansuhwa-stroming (letterlijk: berg en water). Daar voegt ze invloeden uit de abstracte schilderkunst aan toe. Yoon wil de natuur niet nabootsen, maar het gevoel oproepen dat landschappen haar geven. Ze begint te schilderen zonder vooropgezet plan. Gaandeweg ontstaan vormen die doen denken aan bergen, meren en rivieren. De kunstenaar creëert de illusie van diepte door verschillende kleurvlakken over elkaar te schilderen. Wolken en bergtoppen lijken in elkaar over te vloeien. Doordat de schilderijen aan weerszijden van de ruimte hangen, word je uitgenodigd om Yoons poëtische landschap te doorkruisen.

Jongsuk Yoon, *Winter Spring Summer Autumn*, 2023. Detail. Met dank aan de kunstenaar en Galerie nächst St. Stephan Rosemarie Schwarzwälder, Wenen.

Benjamin Verdonck. *Smeermaas-Kessenich*, 2021. Met dank aan de kunstenaar.

⑭ Benjamin Verdonck

Smeermaas-Kessenich, 2021

Benjamin Verdonck wandelde door de Maasvallei. Onderweg raapte hij dingen op die daarom vroegen, van stenen en zaden tot plastic verpakkingen en schuurpapier. Hij ordent en bewaart zijn vondsten zorgvuldig, een vorm van 'zorg dragen voor' die niet los te zien is van de verstrekkende nalatigheid die we vertonen voor wat ons omringt. In het kader van Kunst aan de Maas werden deze verzamelingen eerder al getoond in kapelletjes in Dilsen-Stokkem, en reisden daarna door naar de Museumkerk in Oud-Rekem. Gaandeweg heeft de kunstenaar steeds nieuwe dingen opgeraapt en aan zijn collectie toegevoegd. Ze tonen zijn tochten door het gebied waar het water en de mensen elk hun sporen trekken.

15 Roni Horn

Still Water (The River Thames, for Example), A, C, E, I, J, M, 1997–1999

Roni Horn verweeft fotografie en literatuur in haar reeks over de rivier Theems. Ondanks de grote verschillen in kleur en textuur, zie je zes foto's van dezelfde rivier. Het spel van het licht en de getijdenbeweging zorgen voor verscheidenheid. Als je de foto's van dichtbij bekijkt, zie je cijfers die als drijfhout op het water liggen. Ze zijn gelinkt aan voetnoten onder de foto. Daarin neemt Horn je mee in haar gedachte-stroom van anekdotes over de Theems of verwijst ze naar films en boeken. Dit spel tussen beeld en woord vraagt een aandachtigere blik naar het wateroppervlak.

Roni Horn, *Still Water (The River Thames, for Example), J, 1997–1999*.
Han Nefkens H+F Collection, in langdurig bruikleen bij De Pont museum, Tilburg.

16 Maika Garnica

Subtle Matter Fluid Hands,
2021–2022

De keramische sculpturen van Maika Garnica zijn ontworpen als geluidsobjecten. Ze worden in klei geboetseerd en op hoge temperatuur gebakken. Elke vingerafdruk van de kunstenaar, hoe klein ook, wordt vastgelegd in het materiaal en heeft invloed op het geluid van de klankkast. In de video zie je hoe Garnica en haar zus Inca het water eindeloos doorgeven van de ene drager naar de andere. De weg die het water aflegt symboliseert een constante beweging en transformatie waaraan elk levend organisme gebonden is. Ook de klei draagt de sporen van de tijd in zich. Het materiaal komt voort uit de trage erosie van mineralen over miljoenen jaren en heeft een lange weg afgelegd, langs rivieren, door wind en regen.

Maika Garnica, *Subtle Matter Fluid Hands*, 2021–2022.
Met dank aan de kunstenaar. Foto: Lukas Neven.

17 Lennart Lahuis

Hydrology, 2023

Lennart Lahuis staat bekend om zijn werken waarin hij teksten en beelden blootstelt aan natuurlijke processen als verbranding en verdamping. *Hydrology* verwijst naar de kringloop van water op, boven en onder het aardoppervlak. De tekst FROM OCEANS / TO CLOUDS / TO RAIN / TO RIVERS / TO OCEANS / TO CLOUDS / TO RAIN / TO RIVERS verschijnt en verdwijnt als waterdamp in de lucht. De reis van het water van aarde naar hemel wordt heel even zichtbaar. De woorden herhalen zich als een mantra en benadrukken zo de eeuwige cyclus van het water, dat steeds van gedaante verandert, zonder dat er een druppel verloren gaat.

Huis voor Actuele Kunst,
Design & Architectuur

